

Vyhodnocovací automat ePrihlášok zvyšuje šancu dostať sa na vysnivanú školu, potvrdzujú matematické prepočty . . . 2	
Online, minedu.sk, 28. 5. 2026, 0:00	
Vyhodnocovací automat systému ePrihlášky úspešne spracoval výsledky prijímacieho konania na stredné školy . . . 3	
Online, minedu.sk, 28. 5. 2026, 0:00	
Vláda v Haniske rozdelila takmer 3 milióny eur pre regióny východného Slovenska 3	
Online, ahoj.tv, 28. 5. 2026, 8:53	
Weekend: Take to the skies with colourful balloons 5	
Online, spectator.sme.sk, 28. 5. 2026, 10:00	
Vláda rokovala v okrese Košice-okolie: pre tri okresy schválila viac ako 2,9 milióna eur 8	
Online, dennikvv.sk, 28. 5. 2026, 10:10	
Kormánykihelyezett ülés Enyickén 9	
Online, bumm.sk, 28. 5. 2026, 10:14	
Veľká zmena pri prijímačkách na stredné školy: Nový automat má dostať viac detí na vysnivané školy 10	
Online, netky.sk, 28. 5. 2026, 15:15	
Výsledky prijímačiek na stredné školy sú už dostupné cez EduPage, oficiálne ich zverejnia až 1. júna 11	
Online, dennikn.sk, 28. 5. 2026, 15:33	
Učitelia ich zahlcujú otázkami. Nová pozícia na školách sa stala nenahraditeľnou, štát ju sľubuje zaplatiť 13	
Online, hnonline.sk, 29. 5. 2026, 0:00	
Tetanus, záškrt, čierny kašeľ... 15	
Tlač, Plus jeden deň, 29. 5. 2026	

Vyhodnocovací automat ePrihlášok zvyšuje šancu dostať sa na vysnivanú školu, potvrdzujú matematické prepočty

28. 5. 2026, 0:00, Zdroj: minedu.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Prírodovedecká fakulta UPJŠ

Dosah: 10 722 GRP: 0,24 OTS: 0,00 AVE: 458 EUR

Vyhodnocovací automat ePrihlášok zvyšuje šancu dostať sa na vysnivanú školu, potvrdzujú matematické prepočty

- Tlačové správy - Ministerstvo

Vďaka novému systému ePrihlášky Slovensko v uplynulých dňoch po prvýkrát využilo vyhodnocovací automat pri prijímaní žiakov na stredné školy. Ten žiakov definitívne priradil na základe kritérií škôl, poradia zvoleného rodičmi a úspešnosti žiakov v prijímacom konaní. Nový systém prináša férovejší proces prijímacieho konania a zároveň zvyšuje šancu, že sa žiak dostane na svoju vysnivanú školu.

Doterajší systém fungoval decentralizovane. Každá škola postupne prijímala uchádzačov podľa vlastného poradia a rodičia následne potvrdzovali nástup na jednu zo škôl. Miesta sa priebežne uvoľňovali, školy opakovane posúvali „čiaru“ prijatia a celý proces sprevádzala neistota rodičov aj vysoký počet odvolaní.

Nový vyhodnocovací automat pracuje inak. Naraz spája:

poradie uchádzačov vytvorené samotnými školami podľa ich kritérií, a poradie škôl, ktoré si určili rodičia v prihláške.

Automat následne každému žiakovi priradí jedno miesto na škole s najvyššou prioritou, na ktorej splnil podmienky prijatia. „Automat nerozhoduje namiesto škôl alebo rodičov. Školy si naďalej samy určujú kritériá prijatia aj poradie uchádzačov. Rodičia s deťmi si určujú poradie škôl podľa svojich preferencií. Automat len zabezpečí, aby výsledné priradenie bolo férové, transparentné a aby jedno dieťa neblokovalo miesta na viacerých školách naraz, ale aby bolo prijaté na školu so svojou najvyššou preferenciou,“ uviedol minister školstva Tomáš Drucker.

Nový systém zároveň výrazne znižuje potrebu dodatočných potvrdení nástupu, opakovaných presunov uchádzačov či administratívne náročných odvolacích procesov.

Matematický model, ktorý využíva ministerstvo školstva, kladie dôraz na preferencie žiakov. Potvrdzuje to analýza slovenskej profesorky matematiky z **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** v Košiciach, ktorá sa téme venovala z vlastnej iniciatívy ako odborníčka na priradovacie algoritmy.

Katarína Cechlárová z Ústavu matematiky **Prírodovedeckej fakulty UPJŠ** analyzovala fungovanie vyhodnocovacieho automatu, keď vo svojej práci porovnala doterajší decentralizovaný spôsob prijímania s takzvaným „študentsky orientovaným algoritmom odloženého prijatia“ (Deferred Acceptance Algorithm), na ktorom je postavený nový systém ePrihlášky.

Modelová simulácia ukázala, že pri použití oboch metód bol prijatý rovnaký počet žiakov a školy naplnili rovnaké kapacity. Zásadný rozdiel bol však vo výslednom priradení z pohľadu samotných žiakov. Kým pri decentralizovanom procese sa veľká časť uchádzačov dostala až na svoju druhú, tretiu alebo štvrtú voľbu, pri použití vyhodnocovacieho automatu bolo výrazne viac žiakov prijatých na školu, ktorú mali uvedenú ako svoju prvú preferenciu.

„Matematické vlastnosti tohto algoritmu sú dlhodobo overené výskumom aj praxou v mnohých krajinách. Výsledné priradenie je stabilné a z pohľadu študentov výhodnejšie než decentralizovaný proces,“ vysvetľuje Katarína Cechlárová.

Použitý algoritmus je vo vedeckej literatúre známy ako Gale-Shapleyho algoritmus. Ide o medzinárodne uznávaný model používaný pri priradovacích procesoch vo vzdelávaní či na trhu práce.

Ministerstvo školstva zdôrazňuje, že nový systém má priniesť rodičom aj školám väčšiu predvídateľnosť a menej stresu počas prijímacieho konania. Po zverejnení výsledkov bude každý rodič vidieť bodové hodnotenie dieťaťa, jeho poradie aj informáciu o prijatí alebo neprijatí na jednotlivé školy a odbory uvedené v prihláške.

V prípade nesúhlasu s umiestnením bude možné podať odvolanie elektronicky cez systém ePrihlášky alebo klasickou papierovou formou tak, ako v minulosti – do päť dní od doručenia rozhodnutia o neprijatí. Definitívne výsledky prijímacieho konania budú zverejnené 1. júna 2026.

O prof. RNDr. Kataríne Cechlárovej, DrSc.

Pôsobí na Ústave matematiky Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Dlhodobo sa venuje diskkrétnej matematike, teórii grafov, algoritmom a problematike stabilného párovania a priradovacích procesov.

Je autorkou viacerých vedeckých publikácií v oblasti algoritmických a optimalizačných problémov a podieľa sa na medzinárodnom výskume priradovacích mechanizmov vo vzdelávaní a na trhu práce. Je členkou európskej výskumnej siete Matching in Practice, ktorá

sa venuje analýze a zlepšovaniu priradovacích procesov v rôznych krajinách.

Súbory na stiahnutie

Vyhodnocovací automat systému ePrihlášky úspešne spracoval výsledky prijímacieho konania na stredné školy [✉](#)

📅 28. 5. 2026, 0:00, Zdroj: [minedu.sk](#) [✉](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 10 722 GRP: 0,24 OTS: 0,00 AVE: 458 EUR

Vyhodnocovací automat systému ePrihlášky úspešne spracoval výsledky prijímacieho konania na stredné školy

- Tlačové správy - Ministerstvo

Vyhodnocovací automat systému ePrihlášky úspešne spracoval výsledky prijímacieho konania všetkých uchádzačov o štúdium na stredných školách na Slovensku. Výsledkami už disponujú stredné školy priamo v systéme ePrihlášky a v prípade škôl využívajúcich školské informačné systémy, ako je EduPage, sú dostupné aj rodičom.

Ministerstvo školstva ukončilo potrebné kontrolné procesy a už sprístupnilo výsledky vyhodnocovacieho automatu školám. Vďaka prepojeniu ministerských systémov s platformou EduPage sú tieto výsledky sprístupnené aj rodičom. „Rozumieme, že rodiny s napätím čakajú na výsledky prijímacieho konania. Aby sme predišli ďalšiemu čakaniu, rozhodli sme sa rodičov priebežne o spracovaných výsledkoch informovať,“ uviedol minister školstva Tomáš Drucker.

Informácie v rodičovskom systéme EduPage sa môžu zobrazovať postupne. Ide zatiaľ o pracovný podklad pre školy. Je v ňom možné predbežne vidieť výsledok vyhodnocovacieho automatu a prijímacieho konania konkrétneho žiaka označený ako "návrh na prijatie" alebo "návrh na neprijatie". Nie je ale možné túto informáciu považovať za definitívne zverejnenie výsledku, na ktorý sú naviazané napríklad termíny odvolania.

Školy majú teraz možnosť oboznámiť sa s výsledkami automatu a postupne pripravovať rozhodnutia o neprijatí. Definitívne výsledky prijímacieho konania školy oficiálne potvrdia a zverejnia 1. júna prostredníctvom elektronickej vývesky v systéme ePrihlášky. Až týmto momentom sa výsledky stávajú právoplatnými.

Do 5. júna budú školy následne postupne generovať a odosielať zákonným zástupcom rozhodnutia o neprijatí. Odvolanie proti rozhodnutiu bude možné podať do 5 dní od jeho doručenia zákonnému zástupcovi. Až po oficiálnom zverejnení definitívnych výsledkov tak začnú plynúť lehoty na ďalšie prípadné procesy.

Nový systém ePrihlášky po prvýkrát využil centrálny vyhodnocovací automat, ktorý priraduje žiakov na základe poradia uchádzačov vytvoreného samotnými školami podľa ich kritérií a poradia škôl, ktoré si určili rodičia v prihláške. Ide o matematický model, ktorý kladie dôraz na preferencie žiakov. Ten má za cieľ zabezpečiť, aby každý žiak získal jedno miesto na škole s najvyššou prioritou, na ktorej splnil podmienky prijatia. Potvrďuje to aj analýza slovenskej profesorky matematiky Kataríny Cechlárovej z Ústavu matematiky Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** v Košiciach, ktorá sa téme venovala z vlastnej iniciatívy ako odborníčka na priradovacie algoritmy.

Vo svojej práci porovnala doterajší decentralizovaný spôsob prijímania s takzvaným „študentsky orientovaným algoritmom odloženého prijatia“ (Deferred Acceptance Algorithm), na ktorom je postavený nový systém ePrihlášky. Kým pri decentralizovanom procese sa veľká časť uchádzačov dostala až na svoju druhú, tretiu alebo štvrtú voľbu, v prípade použitia vyhodnocovacieho automatu bolo výrazne viac žiakov prijatých na školu, ktorú mali uvedenú ako svoju prvú preferenciu.

Vláda v Haniske rozdelila takmer 3 milióny eur pre regióny východného Slovenska [✉](#)

📅 28. 5. 2026, 8:53, Zdroj: [ahoj.tv](#) [✉](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Filozofická fakulta UPJŠ

Dosah: 304 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 83 EUR

Vláda v Haniske rozdelila takmer 3 milióny eur pre regióny východného Slovenska

1290x

Výjazdové rokovanie vlády SR v Haniske: Vyše 2,9 mil. eur pre regióny Košice-okolie, Spišská Nová Ves a Gelnica

Vláda SR schválila podporu viacerých projektov samospráv, škôl, kultúrnych inštitúcií aj dopravnej infraštruktúry. (Zdroj: FB ÚV SR)

Vláda Slovenskej republiky na výjazdovom rokovaní v obci Haniska rozhodla o podpore rozvoja regiónov Košice-okolie, Spišská Nová Ves a Gelnica. Na projekty samospráv, verejných inštitúcií a ďalších subjektov bolo uvoľnených celkovo 2 906 700 eur z rozpočtovej kapitoly Všeobecná pokladničná správa, pričom 2 288 700 eur smeruje priamo do projektov miest a obcí.

Výjazdové rokovanie vlády v Haniske potvrdilo záväzok štátu systematicky podporovať rozvoj východného Slovenska. Prijaté opatrenia vychádzajú z konkrétnych potrieb regiónu, ich cieľom je zlepšenie kvality života, podpora zamestnanosti a posilnenie hospodárskeho potenciálu daných okresov. Od roku 2023, kedy bol obnovený formát výjazdových rokovaní vlády, bolo v Košickom samosprávnom kraji finančne podporených už 327 projektov.

Podľa podnetov od predstaviteľov okresov Košice-okolie, Spišská Nová Ves a Gelnica uvedený región trápí situácia najmä v marginalizovaných rómskych komunitách. Starostovia a primátori upozornili na problém zneužívania sociálneho systému, na ktorého zamedzení sa už intenzívne pracuje.

Ďalšou oblasťou bola dopravná infraštruktúra, konkrétne požiadavka na výstavbu diaľničného privádzача pre Spišskú Novú Ves a modernizácia železničnej trate Kysak – Margecany. Predstavitelia samosprávy by privítali nových investorov a ďalší rozvoj priemyselného parku v Prakovciach a strategického projektu Valaliky Industrial Park. Aj tento región má investičný dlh v oblasti verejnej infraštruktúry, konkrétne ide o vodovody, kanalizácie, rekonštrukcie škôl a energetickú efektívnosť budov.

Témou rokovania bola aj modernizácia železnice a rozvoj dopravnej infraštruktúry. (Zdroj: Fb ÚV SR)

Členovia vlády na výjazdovom rokovaní podporili viaceré infraštruktúrne a verejné projekty, konkrétne mesto Sečovce získalo 183 000 na zdravotnícke prístrojové vybavenie polikliniky, obec Haniska, v ktorej sa výjazdové rokovanie konalo, dostala 60 000 eur na rekonštrukciu ciest a domu smútku, obec Košické Ofšany 59 000 eur na opravu komunikácií, ktoré sú v havarijnom stave, obec Mlynky 50 000 eur na výstavbu mosta a Spojená škola internátna v Prakovciach si za 50 000 eur bude môcť opraviť zatekajúcu strechu.

30 000 eur získalo aj Kolégium sv. Sedmopočetníkov, n. o. v Košiciach na rekonštrukciu sociálnych zariadení. Vláda podporila aj projekty v oblasti vzdelávania, vedy a výskumu. **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** získala 30 000 eur na projekt.

Prvá trieda budúcnosti na **Filozofickej fakulte UPJŠ**. Pôjde o zabezpečenie výdavkov na prezentačné a interaktívne vybavenie vrátane inovatívneho zariadenia ďalších tried budúcnosti s kombináciou vybraných vzdelávacích zón. Univerzita veterinárneho lekárstva a farmácie 30 000 eur na projekt Zachovanie a rozvoj chovu bažanta poľovného a prepelice poľnej a ich zdravotného stavu na Slovensku.

Vládne dotácie sú nasmerované aj do zachovania kultúrneho dedičstva, Košický samosprávny kraj môže revitalizovať Pamätník víťazstva v Dargovskom priesmyku, 70 000 eur dostane Košická arcidiecéza na Múzeum kardinála Jozefa Tomka. Vláda sumou 6000 eur podporila realizáciu výstav, vzdelávania a prezentačných aktivít organizovaných pri príležitosti 80. výročia vzniku Slovenského technického múzea v Košiciach.

Súčasťou rokovania bola aj podpora strategického projektu Valaliky Industrial Park a ďalšie investície. (Zdroj: Fb ÚV SR)

Podporené sú aj viaceré lokálne festivaly a kultúrne podujatia. Región, v ktorom dnes rokovala vláda, má celoslovenský význam - najmä vďaka strategickému parku Valaliky, kde vzniká závod automobilky Volvo. Ministerstvo hospodárstva preto bude aktívne vyhľadávať investorov prostredníctvom Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu, podporí rozvoj dodávateľských reťazcov pre elektromobilitu, keďže závod Volvo sa má zameriavať práve na výrobu elektromobilov.

Pre región je dôležitý aj rozvoj dopravnej infraštruktúry, rezort dopravy preto avizoval pokračovanie v príprave diaľničných projektov, konkrétne D1 Bidovce – slovensko-ukrajinská hranica, aktualizáciu projektu privádzача Spišská Nová Ves – Levoča a ďalší rozvoj železničnej a cestnej siete.

Letisko Košice, ktoré sa nachádza v blízkosti hostiacej obce, potvrdzuje pozitívny trend. Medziročne zvýšilo počet cestujúcich o 48 %. Reakciou na požiadavku regiónu bude posilnenie kapacity Policajného zboru SR, rezort práce podporí vznik ďalších sociálnych podnikov a vláda bude podporovať projekty na integráciu marginalizovaných rómskych komunít, ako aj projekty na boj proti diskriminácii. Splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity vyhlási dve výzvy v hodnote desiatok miliónov eur.

Výzvu pre 2. fázu Národného projektu Rozvojové tímy s cieľom prehĺbiť a rozšíriť implementáciu integrovaného komplexného prístupu v 60 obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít, ako aj zlepšiť životné podmienky, podporiť sociálno-ekonomickú integráciu a znížiť mieru segregácie a diskriminácie.

Financie získajú aj školy, univerzity a projekty zamerané na vzdelávanie. (Zdroj: Fb ÚV SR)

A druhú výzvu zameranú na Miestne občianske a podporné služby, ktorej oprávnenými žiadateľmi budú obce s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít s cieľom zabezpečiť kontinuitu poskytovania občianskych a preventívnych služieb, ktoré zvyšujú občiansku zodpovednosť a zlepšujú spolunažívanie obyvateľov v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít.

Vláda sa zamerala aj na oblasť vzdelávania a školstva, cieľom je lepšie prepojenie univerzít s priemyslom v oblasti výskumu elektromobility aj vzhľadom na pôsobenie automobilky Volvo v regióne. Rovnako je potrebné pripravovať kvalifikovanú pracovnú silu, ktorej je aktuálne nedostatok, či už ide o zdravotníkov, alebo učiteľov.

V dynamicky rastúcich obciach dôjde k podpore rozširovania kapacít materských škôl a vláda rovnako podporí projekt integrovanej školy v obci Kechnec. V regióne je aj potenciál na ďalší rozvoj cestovného ruchu a športu, vláda sa preto zaoberala rozvojom športovej infraštruktúry v okolí Valalík, podporou lyžiarskeho areálu v Štôse, podporou viacerých regionálnych kultúrnych aktivít, ako aj prípravou návrhu zápisu Tokajskej vinohradníckej oblasti do zoznamu kultúrneho dedičstva UNESCO.

Na výjazdovom rokovaní v Haniske vláda tiež schválila investičnú pomoc vo výške 24 miliónov eur vo forme úľavy na dani z príjmov pre Unomedical, s. r. o. z Michaloviec, ktorá pôsobí v oblasti zdravotníckych produktov a technológií zameraných na riešenia pre liečbu chronických ochorení. Spoločnosť chce za 96,7 milióna eur diverzifikovať produkciu existujúcej prevádzkarne na výrobu zdravotných pomôcok o výrobu infúzných setov.

Vďaka investícií vytvorí 221 nových pracovných miest. Podmienkou pomoci je zachovanie už existujúcich 733 pracovných miest. Investičnú pomoc dostane aj spoločnosť GreenPharm s. r. o, slovenský rodinný podnik špecializujúci sa na výrobu doplnkov stravy v oblasti zdravia a krásy, a to vo výške 4 milióny eur vo forme úľavy na dani z príjmov.

Spoločnosť plánuje rozšírenie kapacity existujúcej prevádzkarne na výrobu výživových doplnkov za viac ako 8 miliónov eur. Okrem rozšírenia objemu výroby dôjde aj k rozšíreniu portfólia o spustenie výroby tekutých vitamínových a kolagénových nápojov. Spoločnosť tak vytvorí 60 nových pracovných miest a rovnako má podmienku zachovať existujúcich 107 pracovných miest.

(9:15, TO ÚV SR)

Weekend: Take to the skies with colourful balloons [🔗](#)

📅 28. 5. 2026, 10:00, Zdroj: spectator.sme.sk [🔗](#), Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: Matúš Beňo, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Pavol Jozef Šafárik University in Košice
Dosah: 3 713 GRP: 0,08 OTS: 0,00 AVE: 296 EUR

Weekend: Take to the skies with colourful balloons

Here's what to do during the weekend of 29-31 May.

Limited-time summer offer: Spectacular Slovakia Travel Guides are now available with a 23% discount valid only until June 1 .

TOP PICK

Up, up and away!

Back for its 29th edition, the international Balloon Fiesta is once again lifting spirits and filling the sky above Košice. Held at the campus of the Technical University of Košice, this beloved event brings together balloonists from Slovakia, Czechia, Hungary, Austria, USA and the United Kingdom for a breathtaking spectacle of colour and flight. This time you can also look forward to seeing three balloons with a unique shape. Morning and evening launches take place from 27 to 31 May, with the dazzling highlight — the night-time balloon inflation — scheduled for Friday evening. Find out more about the event here , admission is free.

TRAVEL

Water-filled nostalgia

Dubbed the “Slovak Sea”, the Zemplínska Šírava reservoir in eastern Slovakia was one of the country's most popular summer holiday destinations during communism, when travel options were limited. At its peak in the 1970s, more than one million visitors flocked there each year. This year, the reservoir marks the 60th anniversary of its first season and invites visitors to relive the atmosphere once again — full of summer fun, music, and good vibes. The celebrations will take place this Saturday and Sunday and will feature concerts, activities, attractions, tasty food. Find out more here .

Season of roses begins

The village of Dolná Krupá near Trnava is a popular destination for tourists—not only for its beautiful manor house and renowned mead producer, but also as the home of the largest private rosarium in the country. The tradition of rose cultivation in Dolná Krupá has deep roots, with the first mention in the press dating back to 1910. Countess Mária Henrieta Choteková, affectionately known as the Rose Countess, cultivated more than 6,000 roses in her garden and even exported them abroad. However, the rosarium disappeared after the Second World War. In a fortunate turn of events, it was restored several years ago. The season officially opens this Saturday. Visitors can look forward to guided tours, live music, mead tastings, and more. Click here to find out more and purchase your tickets in advance here . You can take advantage of the free bus that will take you from the Trnava railway station to the village and later back.

Opening of the summer spa season

This weekend sees one of Piešťany's most important cultural events, the 33rd edition of the Summer Spa Season Opening, featuring a procession, concerts by Slovak musicians, exhibitions with historical photos of Piešťany, dance and painting workshops, lectures, guided tours, among many other activities. [Click here to learn more.](#)

MISCELLANEOUS FUN

A touch of folklore

This weekend, the centre of Trnava will come alive with folklore during the 20th edition of the Trnavská Brána festival. Visitors can look forward to performances by the city's three folklore ensembles, a traditional craft fair, a procession that anyone with folk costume at home is welcome to join, a fashion show, and a programme packed with music, dancing, and singing. [Find out more here .](#)

See what students have been up to

The Academy of Fine Arts and Design (AFAD) in Bratislava is once again hosting its Summer Semester Exhibition, offering the public a glimpse into the latest student work across fine arts, design, architecture, and restoration just before leaving for summer holidays. The exhibition runs from Friday to Sunday and takes place across three AFAD buildings—on Hviezdoslavovo Námestie (architecture and painting), Drotárska Street (applied art, digital art, design, restoration, textile, etc), and Koceľova Street (painting). All venues will be open daily from 9:00 to 18:00. [Find out more about what you can see here .](#)

Celebrating books

We need to talk. About books, our relationships, the reality around us and that cannot be escaped. This is the central theme of the 13th Bratislava Book Festival, also known as BRaK. Running from 27 to 31 May, the festival returns to the heart of the Slovak capital, bringing with it major figures from Slovak and international literature. Visitors can enjoy author talks, readings, concerts, a book fair, and more. Events will be held across several venues in the historic city centre. Admission to all accompanying events is free of charge. [Click here to learn more about the programme.](#)

Celebrating circus

The only event of its kind in Slovakia, the Cirkul'art Festival is an international celebration of creativity, featuring contemporary theatre, modern circus, street art from many countries around the world, including The Hockey Circus Show from Canada and other acts from Finland, Austria, Argentina. This vibrant showcase takes place from 29 to 31 May in Malacky. Up to 45 performances are free of charge, but you need to buy tickets for some. You can find them, as well as full programme details, [here .](#)

Critical Mass rides

This Friday, the Critical Mass bike rides in Bratislava celebrate their 16th anniversary. These events promote safe cycling in the city and take place on the last Friday of each month. Expect DJs spinning tunes from mobile sound systems, international cyclists, and a birthday afterparty. Colourful, festive costumes are encouraged. The ride begins at 18:00 at Kamenné Námestie square .

Cycling enthusiasts in Nitra and Košice can join a ride as well, starting at 18:00 at Svätoplukove Námestie square and at 18:00 at the Immaculata (Plague Pillar) , respectively.

Butterfly garden

The annual exhibition of tropical butterflies at the botanical garden of **Pavol Jozef Šafárik University in Košice** is back with another edition. The exhibition showcases hundreds of live butterflies from tropical regions of Africa, Asia, the Americas and Australia – including the Atlas moth, one of the largest species, with a wingspan of more than 24 centimetres. The exhibition is open daily from 09:00 to 17:00 until 5 July. [Find out more here .](#)

SOMETHING BEAUTIFUL

A field full of colours

MORE AND UPCOMING EVENTS

21 May-11 June: Košická Hudobná Jar music festival in Košice

24-31 May: ATP Challenger Tour tennis tournament in Košice

27 May - 2 June: Crème de la Crème 2026 French film festival in Bratislava

28-30 May: Staromestské Slávnosti celebrations in Žilina

28-30 May: Slovakia Rally Tatry 2026 in Poprad

29 May: Church Night event across Slovakia

30 May: Bystrický Anjel cycle marathon in Banská Bystrica

30 May: An international fly fishing competition in Veľká Lodina

5-6 June: Sound Garden music festival in Liptovský Mikuláš

5-7 June: FIA ETRC Truck Race of Slovakia at Slovakia Ring

5-7 June: Weekend of Open Parks and Gardens across Slovakia

5-7 June: PARADAJS Photo Festival opening weeeekend in Banská Štiavnica

6 June: Cassovia Skate Cup competition in Košice

6 June: Halušky Terchová cooking and eating festival in Terchová

6 June: Rytieri na Devíne medieval festival in Devín

6 June: Bike ride across the Trnava Region

6 June: PESTRO diversity and culture festival in Košice

13 June: Redbull Tandem Splash in Košice

13 June: Aviation day in Očová

13-14 June: Rendez 2026 historic train exhibition in Bratislava

13-14 June: Spišské Folklórne Slávnosti folklore festival in Hrabušice

17-21 June: Myjava 2026 International Folk Festival in Myjava

18-21 June: Porsche Sprint Challenge Central Europe at Slovakia Ring

21 June: India Day festival in Nitra

30 June - 5 July: Fest Anča International Animation Festival in Žilina

BEFORE YOU GO

WHAT TO DO IN BRATISLAVA: Explore Bratislava's beautiful parks and gardens, experience the legendary Iron Maiden live, and cheer on your national team at the Mini Football European Championship !

WHAT TO DO IN TRENČÍN: The European Capital of Culture will come alive with many events in June, here is a selection of those you don't want to miss .

WHAT TO LEARN: Was Móric Beňovský truly the king of Madagascar, or a brilliant self-mythologiser? Historian Silvester Trnovec uncovers the colonial realities behind Móric Beňovský's famous claim .

WHAT TO DISCOVER: Extreme conditions during the first atomic bomb test more than 80 years ago produced a unique material. Now, an international team that included a Slovak scientists uncovered a surprising find in the debris from the blast .

WHAT TO MARK IN YOU CALENDAR: The historic railway line that once connected key locations in western Slovakia will return to service this summer. The Retro Train Radošinka will run between the town of Nitra and the village of Radošina once a month .

WHAT TO READ: She followed the American dream, but it wasn't enough. Leah Raschid barely knew her family history growing up. Now she is learning Slovak and considering a move east .

That ' s it for this week. Take care, have a wonderful weekend.

Autor: Matúš Beňo

Vláda rokovala v okrese Košice-okolie: pre tri okresy schválila viac ako 2,9 milióna eur

28. 5. 2026, 10:10, Zdroj: dennikvv.sk, Autor: Liliana Krátka, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Filozofická fakulta UPJŠ

Dosah: 5 345 GRP: 0,12 OTS: 0,00 AVE: 346 EUR

Vláda rokovala v okrese Košice-okolie: pre tri okresy schválila viac ako 2,9 milióna eur

Vláda schválila pre východ Slovenska miliónové investície.

Vládny kabinet rokoval v okrese Košice-okolie, pre tento okres, ako aj okresy Gelnica a Spišská Nová Ves schválil viac ako 2,9 milióna eur. Na rokovaní v obci Haniska to oznámil predseda vlády Robert Fico (Smer-SD). Schválené uznesenie prináša celkovo 41 úloh a opatrenia na zlepšenie sociálno-ekonomickej situácie v jednotlivých okresoch. Spomínaná vládna dotácia sa rozdelí na projekty samospráv okresov a iných právnických osôb v širšom regióne. Peniaze poputujú na viaceré infraštruktúrne a verejné projekty.

Mesto Sečovce napríklad získalo 183-tisíc eur na zdravotnícke prístrojové vybavenie polikliniky, obec Košické Olšany dostane 59-tisíc eur na opravu komunikácií, 50-tisíc eur poputuje do obce Mlynky na výstavbu mosta, rovnakú sumu dostane aj Spojená škola internátna v Prakovciach na opravu zatekajúcej strechy. Sociálne zariadenia si s pomocou 30-tisícovej investície zrekonštruuje Kolégium sv. Sedmopočetníkov, n. o. v Košiciach.

Kam pôjdu dotácie

Ďalšie prostriedky poputujú aj na projekty v oblasti vzdelávania, vedy a výskumu. **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** získala 30-tisíc eur na projekt Prvá trieda budúcnosti na **Filozofickej fakulte UPJŠ**. Pôjde o zabezpečenie výdavkov na prezentačné a interaktívne vybavenie vrátane inovatívneho zariadenia ďalších tried budúcnosti s kombináciou vybraných vzdelávacích zón. Univerzita veterinárneho lekárstva a farmácie dostane 30-tisíc eur na projekt Zachovanie a rozvoj chovu bažanta poľného a prepelice poľnej a ich zdravotného stavu na Slovensku," informovali z Úradu vlády SR .

Dotácie smerujú aj do zachovania kultúrneho dedičstva, Košický samosprávny kraj získal prostriedky na revitalizáciu Pamätníka víťazstva v Dargovskom priesmyku, Košická arcidiecéza dostala 70-tisíc na Múzeum kardinála Jozefa Tomka. Prostriedky smerujú aj na aktivity súvisiace s 80. výročím vzniku Slovenského technického múzea v Košiciach, či na viaceré lokálne festivaly a kultúrne podujatia.

O nezamestnanosti aj eurofondoch

V úvode priblížil premiér situáciu v jednotlivých regiónoch, vláda podľa jeho slov prišla rokovať nielen o hospodárskej a sociálnej situácii, ale aj o konkrétnych riešeniach. Územie dlhodobo vykazuje štrukturálne sociálno-ekonomické znevýhodnenia a problémy, jeho demografickými špecifikami sú najmä početné marginalizované komunity a osobitné potreby. Premiér vyzdvihol pozitívny trend vývoja nezamestnanosti, ktorá klesá.

„Aj v týchto regiónoch, ktoré sú ťažko skúšané, je nezamestnanosť len mierne nad celoslovenským priemerom," uviedol. Priblížil tiež hospodársku situáciu a čerpanie eurofondov v týchto regiónoch. Tieto prostriedky smerovali napríklad na opravy infraštruktúry, kanalizácie či na centrum zdieľaných služieb. V súvislosti so samotnou obcou Haniska premiér vyzdvihol jej strategický význam v regióne, pričom táto obec susedí s priemyselným parkom Valaliky .

Fico poukázal aj na to, že obec je koncovou stanicou širokorozchodnej železničnej trate, v tejto súvislosti predseda vlády spomenul, že v rámci prípravy spoločného rokovania vlád Slovenska a Ukrajiny sa žiada dynamizovať práce príslušných rezortov na rozšírení projektu osobnej železničnej dopravy na širokorozchodnej trati, a to bez pasových a colných kontrol na hraničnom priechode, s cieľovou stanicou v uzle Haniska. V obci vláda schválila 60-tisíc na rekonštrukciu tamojšieho domu smútku aj miestnych komunikácií.

Fico vyzdvihol automobilku Volvo

Fico sa rozsiahlo venoval aj výstavbe automobilky Volvo , prinesie výrazný rozvojový zlom a ekonomický stimul pre celú oblasť. Okrem iného by mal priniesť tisíce pracovných miest aj zvýšiť atraktivitu územia. Výrobná kapacita Volva by mala byť 250-tisíc vyrobených elektrických vozidiel ročne, s možnosťou navýšenia až na 500-tisíc. Európska komisia preň schválila investičnú pomoc v sume 267 miliónov eur.

Bližky Kechnec Fico spomenul ako príklad úspešnej transformácie vidieckeho regiónu, lokalita vytvára tisíce pracovných miest a pomáha znižovať nezamestnanosť aj v okolí. Uznesenie okrem iného navrhuje uložiť viacerým rezortom úlohu, aby v spolupráci so samosprávami posúdili a navrhli formy systémovej podpory projektu Európskej integrovanej školy v obci Kechnec pre prípravu kvalifikovanej pracovnej sily.

Premiér vyzdvihol aj Letisko Košice a linku medzi metropolou východu a Bratislavou. V oblasti dopravy hovoril o budovaní infraštruktúry a zvyšovaní dopravnej obslužnosti regiónu. Ide konkrétne o projekty D1 Bidovce – slovensko-ukrajinská hranica, aktualizáciu projektu prívádzača Spišská Nová Ves – Levoča či ďalší rozvoj železničnej a cestnej siete. Vláda sa venovala aj opatreniam na stimuláciu

hospodárskeho rastu, rozvoj verejných služieb a modernizáciu zdravotníctva v regióne.

Podpora aj rómskej komunity

„Reakciou na požiadavku regiónu bude posilnenie kapacity Policajného zboru SR, rezort práce podporí vznik ďalších sociálnych podnikov a vláda bude podporovať projekty na integráciu marginalizovaných rómskych komunít, ako aj projekty na boj proti diskriminácii. Splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity vyhlási dve výzvy v hodnote desiatok miliónov eur,“ uviedol úrad vlády s tým, že ide o výzvu pre 2. fázu

Národného projektu Rozvojové tímy, a tiež výzvu zameranú na Miestne občianske a podporné služby. Vláda sa venovala aj oblastiam vzdelávania a školstva s cieľom lepšieho prepojenia univerzít s priemyslom v oblasti výskumu elektromobility, taktiež sa venovala aj rozvoju športovej infraštruktúry.

ZDROJ: SITA.SK

Autor: Liliana Krátka

Kormánykihelyezett ülés Enyickén [✉](#)

📅 28. 5. 2026, 10:14, Zdroj: v4.bumm.sk [✉](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 2 340 GRP: 0,05 OTS: 0,00 AVE: 241 EUR

Kormánykihelyezett ülés Enyickén

Enyickén ülésezett a kormány – 2,9 millió eurót osztottak ki három járásnak

pünkösdi koalíciós jézuska...

Kmotrik Péter

Enyickén (Haniska/Kassa-vidéki járás) tartott szerdán (5. 27.) kihelyezett ülést a kormány. A Fico-kabinet több mint 2,9 millió euró támogatást hagyott jóvá a Kassa-vidéki-, a Gőlnicbányai- (Gelnic) és az Iglói- (Spišská Nová Ves) járásnak.

A támogatásokról Robert Fico (Smer) miniszterelnök számolt be. Az elfogadott határozat összesen 41 feladatot és intézkedést tartalmaz az egyes járasok társadalmi-gazdasági helyzetének javítása érdekében. Az említett kormányzati támogatásokat a járási önkormányzatainak és a régió más jogi személyek infrastrukturális- és közhasznú projektjeire osztják szét – számolt be a SITA hírügynökség.

Például Gálszecs (Sečovce) városa 183 ezer eurót kapott a poliklinika orvosi felszerelésére, Kassaolcsvár (Košické Oľšany) község 59 ezer eurós támogatásban részesül útfelújítás céljára, 50 ezer euró jut Mlynky községnek egy híd építésére, a prakfalvai (Prakovce) Egyesített Bentlakásos Iskola pedig ugyanennyit kap egy beázott tető megjavítására. A kassai sv. Sedmopočetnikov Kollégium Nonprofit Szervezet pedig 30 ezer eurós beruházás segítségével fogja rekonstruálni a szociális helyiségeit.

Mire fordítják a támogatásokat?

További támogatások is oktatási, tudományos és kutatási célokat fognak szolgálni. „A kassai Pavol Jozef Šafárik Egyetem 30 ezer eurót kapott a "Prvá trieda budúcnosti na Filozofickej fakulte **UPJŠ**" (A jövő első osztálya az **UPJŠ** Bölcsészettudományi Karán) című projektre. Ez fedezi a prezentációs és interaktív berendezések költségeit, beleértve a jövő más osztályai számára készült innovatív berendezéseket is, a kiválasztott oktatási zónák kombinációjával. Az Állatorvosi és Gyógyszerészeti Egyetem 30 ezer eurót kap a "Zachovanie a rozvoj chovu bažanta poľovného a prepelice poľnej a ich zdravotného stavu na Slovensku" (Vadászfácán- és mezei fűrjtenyésztés és egészségügyi állapotuk megőrzése és fejlesztése Szlovákiában) című projektre” – közölte a kormányhivatal.

Támogatások irányulnak a kulturális örökség megőrzésére is, Kassa Megye Önkormányzata támogatásokat kapott a Dargói-hágónál található győzelmi emlékmű felújítására, a Kassai Főegyházmegye 70.000 eurót kapott Jozef Tomko bíboros Múzeumra (Múzeum kardinála Jozefa Tomka). A források a kassai Szlovák Műszaki Múzeum alapításának a 80. évfordulójához kapcsolódó tevékenységekre, valamint számos helyi fesztiválra és kulturális rendezvényre is irányulnak.

Fico a munkanélküliségről és az uniós forrásokról

Bevezetőjében a miniszterelnök felvázolta az egyes régiók helyzetét, szerinte a kormány nemcsak a gazdasági és társadalmi helyzetet, hanem a konkrét megoldásokat is megvitatta. A terület régóta strukturális társadalmi-gazdasági hátrányokkal és problémákkal küzd, demográfiai sajátosságait főként számos marginalizált közösség és speciális igény jellemzi. A miniszterelnök kiemelte a munkanélküliség alakulásának pozitív tendenciáját, amely csökkenően van.

„Még ezekben a súlyosan érintett régiókban is csak kis mértékben haladja meg a munkanélküliség az országos átlagot” – jelentette ki. Ismertette a gazdasági helyzetet és az uniós források felhasználását is ezekben a régiókban. Ezeket a forrásokat például infrastruktúra-felújításra, csatornarendszerekre vagy egy megosztott szolgáltató központra irányították. Magával Enyicke községgel kapcsolatban a miniszterelnök kiemelte annak a régióban betöltött stratégiai jelentőségét, amely a község mellett található Valaliky Ipari Parknak köszönhető.

Fico rámutatott arra is, hogy a falu egy széles nyomtávú vasútvonal végállomása, ezzel összefüggésben a miniszterelnök megemlítette, hogy a szlovák és ukrán kormányok közötti tárgyalások előkészítése részeként kéri, hogy hozzák lendületbe az illetékes tárcák munkáját a széles nyomtávú vonalon a személyszállítási vasúti projekt bővítésével kapcsolatban – a határátkelőhelyen útlevél- és vámellenőrzés nélkül, enyickei végállomással. A faluban a kormány 60.000-et hagyott jóvá a halottasház és a helyi utak újjáépítésére.

Fico kiemelte a Volvo autógyárat

Fico részletesen tárgyalta a Volvo autógyár építését is, amely jelentős fejlesztési áttörést és gazdasági ösztönzést hoz az egész térség számára. Egyebek mellett több ezer munkahelyet teremtene, és növelné a térség vonzerejét. A Volvo gyártási kapacitása évi 250.000 elektromos jármű lenne, azzal a lehetőséggel, hogy ez 500.000-re is bővíthető legyen. Az Európai Bizottság 267 millió eurós beruházási támogatást hagyott rá jóvá.

Fico a közeli Kenyhecet említette példaként a vidéki régió sikeres átalakítására; a helyszín több ezer munkahelyet teremt, és segít csökkenteni a munkanélküliséget a környező vidékeken. A határozat azt is javasolja, hogy több minisztériumot bízjanak meg azzal a feladattal, hogy a helyi önkormányzatokkal együttműködve értékeljék és javasolják a Kenyhec községben működő Európai Integrált Iskola projekt rendszerszintű támogatási formáit a képzett munkaerő felkészítése érdekében.

A miniszterelnök kiemelte a kassai repülőteret és a Kassát Pozsonnyal összekötő repülőjáratot is. A közlekedés területén beszélt az infrastruktúra kiépítéséről és a régió közlekedési szolgáltatásainak bővítéséről. Konkrétan ezek a D1 Magyarbőd (Bidovce) - szlovák-ukrán határ projektek, az Igló - Lőcse bekötőút projekt korszerűsítése, valamint a vasúti és közúti hálózat továbbfejlesztése. A kormány a gazdasági növekedés ösztönzését, a közszolgáltatások fejlesztését és a régió egészségügyi rendszerének korszerűsítését célzó intézkedésekről is beszélt.

A roma közösség támogatása is szerephez jutott

„A régió kérésére megerősítik a rendőrség kapacitásait, a munkaügyi minisztérium további szociális vállalkozások létrehozását fogja támogatni, a kormány pedig a marginalizált roma közösségek integrációját célzó projekteket, valamint a diszkrimináció elleni küzdelmet célzó projekteket karolja fel. A roma közösségekért felelős kormánybiztos két, több tízmillió euró értékű pályázatot hirdet meg” – közölte a kormányhivatal, hozzátéve, hogy a Fejlesztőcsoportok Nemzeti Projekt 2. fázisára vonatkozó felhívásról, valamint a helyi civil- és támogató szolgáltatásokra összpontosító felhívásról van szó. A kormány az oktatás és a közművelődés területére is összpontosított azzal a céllal, hogy jobban összekapcsolja az egyetemeket az iparral az elektromobilitási kutatások területén, valamint a sportinfrastruktúra fejlesztésére is összpontosított.

Autor: BUMM.sk

Veľká zmena pri prijímačkách na stredné školy: Nový automat má dostať viac detí na vysnivané školy [🔗](#)

📅 28. 5. 2026, 15:15, Zdroj: [netky.sk](#) [🔗](#), Autor: Viktória Gromová, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 1 344 GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 184 EUR

Veľká zmena pri prijímačkách na stredné školy: Nový automat má dostať viac detí na vysnivané školy

BRATISLAVA - Slovensko prvýkrát využilo pri prijímaní na stredné školy nový vyhodnocovací automat, ktorý má zabezpečiť férovejšie rozdelenie miest a menej stresu pre rodičov aj žiakov. Ministerstvo školstva tvrdí, že systém výrazne zvýši šancu dostať sa na školu prvej voľby a zároveň obmedzí chaos s odvolaniami či blokováním miest.

Ministerstvo školstva po prvýkrát nasadilo pri prijímacom konaní na stredné školy nový systém ePrihlášky s vyhodnocovacím automatom, ktorý definitívne priraduje žiakov na školy podľa výsledkov prijímačiek, kritérií jednotlivých škôl a poradia preferencií, ktoré zadali rodičia v prihláške.

Nový model má priniesť transparentnejší a spravodlivejší systém prijímania a zároveň zvýšiť šancu, že sa žiaci dostanú na svoju vysnivanú školu.

Doterajší systém fungoval decentralizovane. Každá škola prijímala uchádzačov samostatne podľa vlastného poradia a rodičia následne potvrdzovali nástup na jednu zo škôl. To spôsobovalo opakované posúvanie hranice prijatia, uvoľňovanie miest a veľkú neistotu medzi rodičmi aj žiakmi. Nový systém funguje centrálna a automatizovane.

Vyhodnocovací automat naraz prepája poradie uchádzačov vytvorené školami podľa ich kritérií a zároveň poradie škôl, ktoré si zvolili rodičia . Na základe toho systém každému žiakovi pridelí miesto na škole s najvyššou prioritou, kde splnil podmienky prijatia.

„Automat nerozhoduje namiesto škôl alebo rodičov. Školy si naďalej samy určujú kritériá prijatia aj poradie uchádzačov. Rodičia s deťmi si určujú poradie škôl podľa svojich preferencií. Automat len zabezpečí, aby výsledné priradenie bolo férové, transparentné a aby jedno dieťa neblokovalo miesta na viacerých školách naraz, ale aby bolo prijaté na školu so svojou najvyššou preferenciou,“ uviedol minister školstva Tomáš Drucker.

Rezort školstva tvrdí, že nový systém výrazne obmedzí potrebu dodatočných potvrdení nástupu, presunov uchádzačov medzi školami či administratívne náročných odvolaní. Definitívne výsledky prijímacieho konania budú zverejnené 1. júna 2026.

Fungovanie nového systému analyzovala aj profesorka matematiky z **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** Katarína Cechlárová, ktorá sa špecializuje na priradovacie algoritmy. Vo svojej analýze porovnávala doterajší decentralizovaný model s novým systémom založeným na takzvanom „študentsky orientovanom algoritme odloženého prijatia“.

Podľa jej zistení oba systémy prijali rovnaký počet žiakov a školy naplnili rovnaké kapacity. Rozdiel sa však ukázal pri spokojnosti samotných uchádzačov. Pri novom systéme sa výrazne viac žiakov dostalo na školu, ktorú mali uvedenú ako svoju prvú voľbu.

„Matematické vlastnosti tohto algoritmu sú dlhodobo overené výskumom aj praxou v mnohých krajinách. Výsledné priradenie je stabilné a z pohľadu študentov výhodnejšie než decentralizovaný proces,“ vysvetlila Katarína Cechlárová.

Použitý model je vo svete známy ako Gale-Shapleyho algoritmus a využíva sa pri priradovaní študentov na školy či pri pracovných trhoch vo viacerých krajinách.

Ministerstvo zároveň ubezpečuje rodičov, že systém bude transparentný . Po zverejnení výsledkovvidia bodové hodnotenie dieťaťa, jeho poradie aj informáciu o prijatí alebo neprijatí na jednotlivé školy a odbory uvedené v prihláške.

V prípade nesúhlasu bude možné podať odvolanie elektronicky cez ePrihlášku alebo klasickou papierovou formou do piatich dní od doručenia rozhodnutia.

Autor: Viktória Gromová

Výsledky prijímačiek na stredné školy sú už dostupné cez EduPage, oficiálne ich zverejnia až 1. júna [🔗](#)

📅 28. 5. 2026, 15:33, Zdroj: [dennikn.sk](#) [🔗](#), Vydavateľ: N Press, s.r.o., Autor: Matúš Zdút, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 208 454 GRP: 4,63 OTS: 0,05 AVE: 1460 EUR

Výsledky prijímačiek na stredné školy sú už dostupné cez EduPage, oficiálne ich zverejnia až 1. júna

"Rozumieme, že rodiny s napätím čakajú na výsledky prijímacieho konania. Aby sme predišli ďalšiemu čakaniu, rozhodli sme sa rodičov priebežne o spracovaných výsledkoch informovať,“ povedal minister školstva Tomáš Drucker.

Nový automatizovaný proces rozdeľovania študentov na stredné školy prebehol úspešne, oznámilo ministerstvo školstva vo štvrtok ráno.

Popoludní potom vydalo prekvapivé oznámenie – že v prípade škôl, ktoré využívajú školské informačné systémy, ako napríklad EduPage, sú výsledky prístupné už aj rodičom. Oficiálny dátum na zverejnenie výsledkov je pritom pondelok 1. júna.

Automat tento rok prvýkrát priraduje žiakov na stredné školy podľa výsledkov prijímacieho konania a preferencií ich rodičov.

„Rozumieme, že rodiny s napätím čakajú na výsledky prijímacieho konania. Aby sme predišli ďalšiemu čakaniu, rozhodli sme sa rodičov priebežne o spracovaných výsledkoch informovať,“ povedal minister školstva Tomáš Drucker (Hlas).

Z oznámenia ministerstva nie je zrejmé, či v priebehu štvrtka už budú dostupné výsledky prijímačiek všetkých detí.

Ako nájsť výsledky v EduPage

V EduPage v sekcii Prijímačky na SŠ 2026 treba rozkliknúť záložku Štátne ePrihlášky.

Žiaka prijali na školu, pri ktorej je status „návrh na prijatie“. Takýto návrh je len pri jednej škole.

Na toto nové prihlasovanie ministerstvo zriadilo nový systém ePrihlášok, cez ktorý sa aj mohli žiaci hlásiť na vybrané školy. Teraz ministerstvo nevysvetľuje, prečo nezverejnilo všetky výsledky priamo v tomto systéme, ale sú prístupné len cez EduPage.

Informácie v systéme EduPage sa môžu zobrazovať postupne, keďže podľa ministerstva ide o pracovný podklad pre školy. „Je v ňom možné predbežne vidieť výsledok vyhodnocovacieho automatu a prijímacieho konania konkrétneho žiaka,“ hovorí ministerstvo.

Poradie sa už nebude meniť. Kto je v systéme prijatý, toho berú

Poradie žiakov sa už meniť nebude. Ak vaše dieťa prijali, je určite prijaté. To isté platí, ak prijaté nebolo. Ministerstvo však zdôrazňuje[lock], že oficiálne zverejnenie výsledku v systéme ePrihlášky bude podľa plánu 1. júna. To je dôležité najmä z hľadiska zákonných lehôt, napríklad termínov odvolania.

Ministerstvo zároveň vo štvrtok ráno na poslednú chvíľu urobilo zmeny v niektorých termínoch, napríklad v tom, kedy môžu školy začať s podpisovaním rozhodnutí o neprijatí. Tým sa posúva aj lehota na poslanie odvolania proti rozhodnutiu školy.

V texte vysvetlíme tieto zmeny v termínoch a čo robiť, keď sa vaše dieťa nedostalo na školu v 1. kole.

Zmeny za pochodu, školy už mali podpisovať rozhodnutia, začnú v pondelok

Ministerstvo v školstva vo štvrtok ráno na svojom webe zverejnilo v poradí už ôsmu verziu dokumentu „Termíny a pokyny pre prácu v systéme Elektronických prihlášok do škôl: Prihláška na strednú školu“.

Stredné školy mali podľa predchádzajúcej verzie dokumentu generovať a podpisovať rozhodnutia o neprijatí už od 27. mája, respektíve ihneď po zbehnutí automatu. Rozhodnutia o prijatí školy neposielajú, deti sú prijaté automaticky.

„Automat zbehol včera večer, už vidíme výsledky, ale nastala zmena v termínoch,“ povedal ráno pre Denník N riaditeľ gymnázia, ktorý si neželal byť menovaný. Zmena na poslednú chvíľu ho prekvapila, keďže podľa predchádzajúcej verzie návodu mali mať školy možnosť generovať rozhodnutia o neprijatí už vo štvrtok.

„Zmeny, ktoré v súvislosti s prijímacím konaním prichádzajú za pochodu a na poslednú chvíľu, výrazne ovplyvňujú pracovné povinnosti a ostatné aktivity súvisiace s povinnosťami riaditeľov,“ dodal riaditeľ gymnázia, s ktorým sme sa rozprávali pred prekvapivým predbežným zverejnením výsledkov cez EduPage.

S generovaním a posielaním budú školy napriek zverejneniu zrejme aj tak čakať do pondelka. Ministerstvo v tlačovej správe hovorí, že „školy majú teraz možnosť oboznámiť sa s výsledkami automatu a postupne pripravovať rozhodnutia o neprijatí.“ Zdôrazňuje, že definitívne výsledky školy oficiálne potvrdia a zverejnia 1. júna.

Keďže rozhodnutie o neprijatí je oficiálny úradný dokument, školy ho musia podpísať a doručiť buď do elektronickej schránky zákonných zástupcov, alebo im ho poslať poštou. Teraz na to budú školy mať 5 dní.

Odvolanie môže zákonný zástupca podať do 5 dní od doručenia rozhodnutia.

Trochu sa posúvajú aj termíny týkajúce sa druhého kola prijímacích konaní. Všetky lehoty aj tieto najnovšie zmeny sú k dispozícii na webe ministerstva .

„S cieľom dodržať harmonogram prijímacieho konania a zároveň poskytnúť školám dostatočný časový priestor na prípravu a odoslanie rozhodnutí, ministerstvo stanovilo tento viacdňový interval,“ vysvetľuje zmeny ministerstvo školstva. Termíny sa podľa tlačového odboru menili, aby boli v súlade so školským zákonom.

Matematika analyzovala automat: Viac detí sa dostane na vysnívanú školu ako predtým

Vyhodnocovací automat, ktorý je kľúčovou súčasťou nového centralizovaného systému ePrihlášok, je od svojho predstavenia zdrojom neistoty medzi rodičmi, ktorí sa obávajú zveriť budúcnosť svojich detí neznámemu algoritmu.

Zrejme reagujú práve na tieto obavy, ministerstvo si dalo urobiť analýzu jeho fungovania od matematiky Kataríny Cechlárovej z Ústavu matematiky Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Cechlárová vytvorila modelovú situáciu prerozdelenia detí na stredné školy, na ktorej potom porovnala doterajší „decentralizovaný“ spôsob prijímania s automatickým algoritmom.

Modelová simulácia ukázala, že pri decentralizovanom procese sa veľká časť uchádzačov dostala až na svoju druhú, tretiu alebo štvrtú voľbu, pri použití vyhodnocovacieho automatu bolo výrazne viac žiakov prijatých na školu, ktorú mali uvedenú ako svoju prvú preferenciu.

„Matematické vlastnosti tohto algoritmu sú dlhodobo overené výskumom aj praxou v mnohých krajinách. Výsledné priradenie je stabilné a z pohľadu študentov výhodnejšie než decentralizovaný proces,“ hodnotí Cechlárová.

„Použitý algoritmus je vo vedeckej literatúre známy ako Galeov-Shapleyho algoritmus. Ide o medzinárodne uznávaný model používaný pri priradovacích procesoch vo vzdelávaní či na trhu práce,“ vysvetľuje ministerstvo školstva.

Ako postupovať, keď vaše dieťa nezobrali: Systém už ponúkne iba voľné miesta, dá sa prihlásiť len na jednu školu

AK zistíte, že sa vaše dieťa nedostalo na žiadnu školu, môžete ho prihlásiť do druhého kola už v utorok 2. júna. Konečný termín na poslanie tejto prihlášky je 6. júna.

Ministerstvo zdôrazňuje, že tento proces sa dá iniciovať aj v prípade, že sa odvoláte proti rozhodnutiu o neprijatí.

„Tieto dva procesy sa navzájom nevyklučujú a slúžia ako súběžné cesty k zabezpečeniu miesta na strednej škole pre žiaka, ktorý nebol úspešný podľa svojich pôvodných predstáv,“ vysvetľuje ministerstvo.

V druhom kole sa dá podať len jedna prihláška na jednu strednú školu.

Proces podania je podobný ako pri 1. kole. „Na verejnej časti portálu ePrihlášky sa budú v rámci odborov zverejňovať už len tie voľné miesta, ktoré stredné školy otvorili pre druhé kolo,“ vysvetľuje ministerstvo školstva.

Keďže si žiak v druhom kole volí iba jednu školu, do procesu nebude vstupovať vyhodnocovací automat ani preferencie.

Dôležité termíny pre druhé kolo:

2. jún – 6. jún: stredné školy otvárajú odbory pre 2. kolo a zverejňujú voľné miesta;

3. jún – 8. jún: zákonný zástupca podáva prihlášku na druhé kolo a základná škola kontroluje a zasiela prihlášky na stredné školy;

16. jún – 17. jún: konanie prijímacích skúšok pre druhé kolo;

22. jún: systém zverejňuje finálnu vývesku na eprihlasky.iedu.sk s výsledkami druhého kola.

Ilustračné foto. Zdroj – Unsplash

Autor: Matúš Zdút

Učiteľia ich zahlcujú otázkami. Nová pozícia na školách sa stala nenahraditeľnou, štát ju sľubuje zaplatiť

 29. 5. 2026, 0:00, Zdroj: hnonline.sk , Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Autor: Oliver Kohár, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 180 445 GRP: 4,01 OTS: 0,04 AVE: 2160 EUR

Učiteľia ich zahlcujú otázkami. Nová pozícia na školách sa stala nenahraditeľnou, štát ju sľubuje zaplatiť

Digitálni koordinátori sa stali spojkou medzi učiteľmi a technológiami.

Školy využívajú digitálnych koordinátorov, bez štátu ich však neudržia.

Technológie napredujú rýchlejšie, než ich vzdelávacie inštitúcie stíhajú zavádzať.

Štát má od roku 2026 prevziať financovanie, otázky zostávajú.

Napriek investíciám zostáva potenciál technológií často nevyužitý.

Žiadna vzdelávacia inštitúcia sa nezaobíde bez školníka, ktorý opraví pokazenú lavicu, odomkne zabuchnuté dvere, vymení žiarovku či vyrieši nefunkčné kúrenie. Je to nenápadná, avšak nevyhnutná súčasť jej fungovania.

Dnes je však čoraz viac potrebný aj „školník digitalizácie“. Ide o človeka, ktorý pomôže učiteľom s digitalizáciou procesu výučby alebo s prácou s umelou inteligenciou. Práve to je úloha takzvaných digitálnych koordinátorov.

„Naši učiteľia ich aktívne vyhľadávajú. Niekedy ich dokonca zahlcujú požiadavkami, ale vieme to korigovať do normálnej miery,“ hovorí zástupkyňa riaditeľky Strednej odbornej školy technickej v Prešove Zuzana Výbošťová.

Bez podpory štátu je však financovanie takejto pozície na väčšine ustanovizní nereálne.

V článku sa ešte dočítate:

ako koordinátori menia reálne fungovanie škôl,

prečo sa rozdeľuje jeden úväzok medzi viacerých,

koľko ľudí dnes túto prácu reálne vykonáva,

prečo sa pri digitalizácii zabúda na žiakov.

Dostupné pre predplatiteľov

Keď učiteľ školí učiteľov

„Technológia ide dopredu oveľa rýchlejšie, ako ju stíhame integrovať. Digitálny koordinátor nám ju pomáha dobiehať,“ vysvetľuje Výbošťová. Najväčším prínosom podľa nej je, že vedenie nemusí zháňať externých odborníkov.

Na prešovskej strednej odbornej škole majú týchto pracovníkov dvoch. Pomáhajú napríklad pri zavádzaní balíka Office 365, Microsoft Teams a podporujú pedagógov aj pri práci so školským systémom EduPage.

AI v škole nie je len o žiakoch. Najviac ju dnes používajú učitelia doma (rozhovor)

„Pri realizácii e-maturity boli taktiež veľmi nápomocní po technickej aj organizačnej stránke,“ dodáva. Výzvu podľa nej priniesol aj nástup umelej inteligencie. „Je tendencia vnášať ju do vyučovania aj prípravy,“ približuje zástupkyňa.

Práve tejto témy sa týkali ich posledné dve prednášky, ktoré koordinátori zastrešili. „Učili sme sa pracovať s AI nástrojmi Copilotom či Perplexity.“

Ich dvaja koordinátori zároveň vyučujú aj odborné predmety – majú tak rozdelený úväzok. „Tým, že učia, vedia lepšie prispôsobiť technológie a ich implementáciu tomu, čo reálne potrebujeme,“ vysvetľuje Výbošťová.

Desiatky tabletov v teréne

Podľa učiteľa základnej školy v Leviciach a digitálneho koordinátora Petra Vargu sa jeho práca zďaleka nekončí pri pomoci učiteľom. Okrem školení pedagógov sa venuje aj podpore žiakov, rodičov či vedeniu školy.

„V rámci rozvrhu mám vyhradený čas, keď sa venujem digitálnej podpore,“ opisuje. Pomáha napríklad rodičom s aktiváciou školských aplikácií alebo vedeniu školy pri školských informačných systémoch.

Podľa neho už väčšina pedagógov zvláda základnú prácu s technológiami samostatne. Najväčšiu podporu potrebujú najmä pri zavádzaní nových aplikácií.

Na ich škole sa intenzívne využíva napríklad Kahoot, WocaBee či digitálna knižnica KUBO. Súčasťou bežného života sa stáva aj umelá inteligencia. „Momentálne testujeme AI od Sciobotu, ktorá sa dá využiť pri kurikulárnej reforme,“ približuje.

„Hrdý som na to, že mám denne v teréne 50 až 70 tabletov,“ opisuje. Žiaci ich využívajú pri testovaní, práci s aplikáciami či digitálnou knižnicou. Majú nahradiť smartfóny, ktoré sú zakázané.

Sleduje aj rast digitálnych zručností ich zamestnancov. Na ich meranie využíva IT Fitness test, ktorý absolvujú každý rok.

„V roku 2021 dosahovali učitelia priemer 57,64 percenta, pričom v roku 2025 už priemerná úroveň digitálnych zručností dosiahla 69,17 percenta,“ dodáva Varga.

Zaplatia to

Táto pozícia je už tretí rok financovaná najmä z eurofondového projektu Podpora pomáhajúcich profesií. Ten je však schválený len do konca augusta 2026.

Školy musia ukázať, ako učia. V malej obci to znamená nový web, desiatky strán aj minimum učiteľov

Ministerstvo školstva však nedávno oznámilo, že od školského roka 2026/2027 prevezme financovanie týchto pozícií štát. Riaditelia pritom nebudú musieť o peniaze znovu žiadať a rozsah financovania sa meniť nebude.

Rezort pre HN odhadol, že v budúcom školskom roku na to vynaloží približne 18,6 milióna eur. „Presná výška bude závisieť od konečného počtu potvrdených úväzkov zo strany zapojených škôl,“ informovalo ministerstvo.

Aktuálne je z európskych peňazí financovaných 537 ich úväzkov. Samotnú pozíciu však vykonáva až 1 050 ľudí. Dôvodom je, že mnohé vzdelávacie inštitúcie si jeden úväzok rozdelili medzi viacerých učiteľov.

Zástupkyňa Výbošťová hovorí, že bez podpory štátu by si podobnú pozíciu len ťažko udržali. „Školy na tom finančne nie sú tak dobre, aby si mohli vytvárať takéto pozície bez podpory štátu,“ hovorí.

Kto môže byť digitálnym koordinátorom?

Kto môže byť školský digitálny koordinátor

Musí ísť o pedagogického alebo odborného zamestnanca, ktorý pôsobí na základnej alebo strednej škole.

Do jedného roka od nástupu musí absolvovať akreditované vzdelávanie pre digitálnych koordinátorov.

Akceptujú sa aj školenia absolvované v predchádzajúcich eurofondových projektoch.

Aké školenia absolvujú

Najčastejšie ide o:

„Transformácia vzdelávania a školy pre digitálnu dobu“ – **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**

„Digitálna transformácia vzdelávania a školy“ – **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**

„Program koordinátorov digitálnych kompetencií“ – JA Slovensko

Každé vzdelávanie musí mať minimálne 50 hodín.

Zabúda sa na žiakov?

Slovenské triedy sú dnes podľa Štátnej školskej inšpekcie technicky vybavené pomerne dobre. Väčšina má stabilný internet, notebooky, tablety či interaktívne tabule. Problém je inde.

„Ich potenciál zostáva vo veľkej miere nevyužitý,“ konštatuje inšpekcia vo svojej analýze 78 základných škôl.

Štát prítvrdzuje pri dochádzke. V jednom type škôl výrazne narástol počet ospravedlnení

Aj keď školy ponúkajú učiteľom rôzne kurzy, do samotného vyučovania sa to podľa inšpektorov často nepremieta. Na viac ako dvoch tretinách hodín neboli digitálne technológie využité efektívne.

Práve v tom môže byť aj jeden z nedostatkov digitálnych koordinátorov. Tí sa venujú najmä zamestnancom, zatiaľ čo sa na rozvoj digitálnej gramotnosti žiakov často zabúda.

Autor: Oliver Kohár

Tetanus, záškrť, čierny kašeľ... [🔗](#)

📅 29. 5. 2026. Zdroj: **Plus jeden deň**. Strany: 2, 3, Vydavateľ: **News and Media Holding a.s.**, Autor: **hud**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Kľúčové slová: **UPJŠ, LF UPJŠ**

Dosah: **217 000 GRP**, **4,82 OTS**, **0,05 AVE**, **13119 EUR**

Tetanus, záškrť, čierny kašeľ...

... keď aj malá ranka môže byť smrteľná

ZABUDNUTÉ CHOROBY sú späť: Vedci apelujú na dôveru vo vedu a dôležitosť očkovania +++ Ochorenia môžu mať fatálne následky

BRATISLAVA – Nedávne tragické úmrtie nezaočkovaného trojročného chlapčeka na záškrť v susednom Česku opätovne otvorilo debatu o význame očkovania. Prípady chorôb, ktoré boli vďaka povinnému plošnému očkovaniu desaťročia pod kontrolou, sa opäť pripomínajú.

Slovenskí vedci vnímajú túto situáciu ako dôrazné varovanie pred dôsledkami oslabovania dôvery v medicínu a vedecké fakty. Na Slovensku vlni zarezonovali tri úmrtia detí na čierny kašeľ. V niektorých regiónoch totiž klesla zaočkovanosť proti čiernemu kašľu pod 95 percent. Očkovanie je pritom najúčinnnejšou ochranou pred čiernym kašľom a pre deti je povinné. Odborníci preto apelujú na zodpovednosť a racionálny prístup k preventívnej starostlivosti.

„Očkovanie patrí k najväčším medicínskym úspechom v histórii ľudstva. Iba vďaka plošnej vakcinácii sme zo sveta úplne vymazali hrozby ako pravé kiahne a dostali pod kontrolu tetanus či záškrť. Čierny kašeľ pred zavedením očkovania zabíjal viac detí ako všetky ostatné choroby dohromady, pri besnote je očkovanie jedinou reálnou obranou, keďže ju stále nedokážeme liečiť. Odhaduje sa, že pravé kiahne len v 20. storočí zabil viac ako 300 miliónov ľudí. Vďaka očkovaniu bol posledný prípad zaznamenaný v roku 1977 a od roku 1980 boli

pravé kiahne vyhlásené na eradikované. Lahkovážne spochybňovanie týchto faktov na základe nesprávnych interpretácií však otvára dvere pre návrat chorôb, o ktorých sme si mysleli, že už dávno patria minulosti. Hazardovanie s dôverou vo vedu má dnes, žiaľ, reálne a tragické obete,“ hovorí predseda Slovenskej akadémie vied (SAV) Martin Venhart.

Akadémia vied dlhodobo vyvíja maximálne úsilie, aby poskytla verejnosti exaktné, vedecky podložené, nespochybniteľné dôkazy o bezpečnosti moderných očkovacích látok. Ako upozorňujú ďalší poprední virológovia z Biomedicínskeho centra SAV na čele s Borisom Klempom, infekčné choroby nikde nezmizli a my ako spoločnosť poklesom zaočkovanosti strácame kolektívnu imunitu, ktorá nás chránila dlhé desaťročia. „Šírenie nepodložených tvrdení je nebezpečnou manipuláciou so strachom. Rozhodnutia o zdraví našich detí však musia stáť na overených faktoch, nie na emóciách,“ upozorňuje Martin Venhart.

Úmrtie dieťaťa v Českej republike bolo prvým úmrtím na záškrt od roku 2000. Na Slovensku sme v tomto období mali jediné úmrtie v roku 2022. Povinné očkovanie proti záškrtu bolo v Československu zavedené v roku 1946. Dovtedy naň ročne zomieralo vyše tisíc ľudí z desiatok tisíc nakazených. V priebehu päťdesiatych rokov počet prípadov aj úmrtí klesal, až v polovici šesťdesiatych rokov klesol prakticky na nulu.

Rada Učenej spoločnosti Slovenska (UčSS) na čele s profesorom Miroslavom Fikarom preto naliehavo varuje pred ignorovaním vedeckého poznania a spochybňovaním očkovania ako dlhodobo osvedčenej a účinnej ochrany pred potenciálne smrteľnými infekčnými ochoreniami. Odmietaním očkovania ohrozujeme nielen vlastné deti, ale aj tých, ktorí sa nemôžu zaočkovať zo zdravotných dôvodov a pre ktorých je kolektívna imunita jedinou ochranou.

Iní odborníci len nedávno upozornili aj na ďalšie vážne ochorenie – tetanus, ktoré sa len vďaka očkovaniu vyskytuje zriedkavo. Toto ochorenie však tiež patrí medzi tie, ktoré zostávajú smrteľnou hrozbou. Baktéria Clostridium tetani je bežne prítomná v prostredí a nedá sa z neho odstrániť. Vyzývajú preto dospelú populáciu, aby nezabúdala na pravidelné preočkovanie každých 15 rokov (vo veku 30, 45, 60 a 75 rokov).

Baktéria Clostridium tetani sa prirodzene nachádza v pôde, prachu a prostredí okolo nás a dokáže tu prežívať dlhé roky. „Tetanus nie je choroba minulosti.

Baktéria, ktorá ho spôsobuje, je všade okolo nás. Ochorenie môže mať veľmi vážny priebeh a napriek modernej medicíne sa končí mnoho prípadov smrťou,“ prízvukuje docentka Ingrid Urbančíková, infektologička a epidemiologička z Ústavu epidemiológie LF UPJŠ Košice. Ako upozornila, na infikovanie sa stačí drobná odrenina, tržná rana, pichnutie trňom, klincom alebo ostnatým drôtom. Spóry baktérie vstúpia do rany, kde začnú za vhodných podmienok produkovať jeden z najsilnejších biologických toxínov na svete – tetanospasmin. Ten sa šíri po nervových vláknach do centrálného nervového systému.

V roku 2023 zomrelo v Európskej únii 13 pacientov, pričom najviac ohrozenou skupinou boli ľudia nad 65 rokov, z toho tri štvrtiny ženy. Odborníci to spájajú s postupným poklesom imunity od posledného očkovania, alebo s nedostatočným preočkovaním v dospelosti.

Čierny kašeľ, záškrt, tetanus: čo treba vedieť a ako sa chrániť

ČIERNY KAŠEĽ

Je vysoko infekčné ochorenie postihujúce dýchacie cesty a spôsobuje vážne záchvaty kašľa. Patrí k najzávažnejším ochoreniam detského veku. Nákaza sa prenáša predovšetkým kvapôčkovou infekciou. V prvom štádiu sa prejavuje ako mierne zvýšená teplota, únava, nechutenstvo, nádcha, kýchanie, mierny, neproduktívny a občasný kašeľ. Pre druhé štádium sú typické nočné záchvaty suchého dráždivého kašľa trvajúceho minimálne dva týždne, ale môže trvať aj dva mesiace. U detí do jedného roka má dramatický priebeh. Malé deti majú záchvaty kašľa náhle, často hlavne v noci, pri kašli sčervenejú až zmodrejú a dusia sa.

Pre záchvaty kašľa je typické štekavé nadýchnutie a následne krátke viacnásobné kašľanie. Tretie štádium je štádium uzdravovania, tzv. rekonvalescencie – záchvaty kašľa ustupujú počas niekoľkých týždňov.

ZÁŠKRT

Ide o akútne infekčné ochorenie prenášané vdychovaním kontaminovaného vzduchu, ale vzhľadom na to, že baktéria (Corynebacterium diphtheriae) je odolná proti vonkajším podmienkam, význam má aj prenos kontaminovaným prachom, predmetmi a ojedinele aj potravinami. Inkubačný čas je 2 až 5 dní, maximálne 1 až 10 dní. Prameňom pôvodcu nákazy je chorý človek alebo bezpríznakový nosič. Časť infekcií prebehne bezpríznakovo. Najčastejšie sa záškrt prejavuje postihnutím horných dýchacích ciest, keď sa infekčný proces prevažne lokalizuje v hrdle, na mandliach. Zriedkavejšie sa môže lokalizovať infekcia v nose, na koži, spojivkách či v strednom uchu. Pri ťažkom priebehu môže dôjsť k poškodeniu nervov, čo spôsobuje ochrnutie hlasiviek a prehltacích svalov. Ochorenie máva často komplikovaný priebeh, a to najmä zápalom srdcového svalu, obrnou mäkkého podnebia, iných svalov a poškodením obličiek. Pri včasnom záchyte je dobre liečiteľný antibiotikami.

TETANUS

Ochorenie sa pri plnom vedomí chorého prejavuje sťahujúcimi kŕčmi žuvacieho svalstva (tzv. trizmus), šijového svalstva a neskôr celého trupu. Ochorenie vyvoláva jed, ktorý produkuje baktéria *Clostridium tetani*. Do organizmu sa dostáva po poranení kože. Do prostredia sa dostáva s výlučkami rôznych zvierat.

Zostáva v pôde niekoľko rokov, kde je schopná prežiť vďaka tomu, že sa obalí na tzv. spóry. Po vniknutí do organizmu sa za vhodných podmienok premení na životaschopný mikrób, pričom vhodné podmienky sú určené najmä hlbšími ranami, ktoré sa zatvoria, a práve nedostatok kyslíka je pre množenie tohto mikroorganizmu veľmi priaznivé. Inkubačný čas je 7 až 14 dní. Ochorenia prebiehajú ťažko a približne 50 % chorých umiera, a to aj v súčasnosti. Účinnou prevenciou je očkovanie, ktoré vzhľadom na charakter očkovacej látky treba opakovať aj v dospelosti.

Jediné povinné očkovanie v dospelosti

Povinné preočkovanie proti tetanu po tridsiatom roku života sledujú u svojich pacientov v rámci preventívnych prehliadok všeobecní lekári pre dospelých, ktorí zároveň môžu podať vakcínu proti tetanu.

„Dospelí často očkovanie proti tetanu vnímajú ako niečo, čo sa rieši len po úraze. V skutočnosti ide o pravidelnú prevenciu počas celého života. Ak človek vynechá preočkovanie, ochrana postupne slabne,“ vysvetľuje všeobecná lekárka Katarína Kováčová.

Primárna séria očkovania v detstve chráni (používajú sa kombinované vakcíny), ale nie je celoživotná. „Hladina ochranných protilátok postupne klesá, preto je potrebné pravidelné preočkovanie aj v dospelosti. Na Slovensku je očkovanie proti tetanu súčasťou povinného očkovacieho kalendára. U dospelých sa realizuje každých 15 rokov – vo veku 30, 45, 60 a 75 rokov. Mnohí dospelí však o tejto povinnosti nevedia alebo si nepamätajú dátum posledného očkovania,“ dodala doktorka Kováčová.

Aj malé poranenie môže skončiť na JIS-ke

Tetanus je závažné toxínom sprostredkované ochorenie nervového systému. Baktéria po preniknutí do tela produkuje silný neurotoxín, ktorý spôsobuje nekontrolované svalové kŕče, stuhnutie svalov, problémy s prehĺtaním a spazmy hrtana s rizikom udusenía. Pacient pritom zostáva pri plnom vedomí.

„Na tetanus neexistuje špecifický liek, ktorý by dokázal neutralizovať už nadviazaný toxín a zastaviť klinické prejavy ochorenia. Pacienti sú hospitalizovaní na jednotkách intenzívnej starostlivosti, potrebujú umelú pľúcnu ventiláciu, špecifické imunoglobulíny, antibiotiká aj lieky proti kŕčom. Liečba je dlhotrvajúca a rekonvalescencia môže trvať mesiace,“ dopĺňa docentka Ingrid Urbančíková.

Odborníci zároveň pripomínajú, že prekonanie tetanu nevytvára dostatočnú imunitu. Aj pacient, ktorý ochorenie prekonal, musí byť následne zaočkovaný.

Teraz je ten správny čas na ochranu

Prípady tetanu sa častejšie objavujú v teplejších mesiacoch, keď ľudia viac času trávia v záhradách, pri práci okolo domu, na turistike či pri športových aktivitách vonku. Práve začiatok sezóny je preto ideálnym obdobím skontrolovať si stav očkovania. Všeobecní lekári vyzývajú dospelých, aby si stav očkovania skontrolovali. „Ak máte viac ako 30 rokov a neviete, kedy ste sa naposledy preočkovali proti tetanu, je pravdepodobné, že ste nechránení. Mali by ste sa obrátiť na svojho všeobecného lekára a ochranu si bez zbytočného odkladania doplniť. Samotné preočkovanie je jednoduché, bežne tolerované a nevyžaduje si špeciálnu prípravu ani výrazné obmedzenie bežných aktivít,“ dodáva doktorka Katarína Kováčová.

Dospelí často očkovanie proti tetanu vnímajú ako niečo, čo sa rieši len po úraze. V skutočnosti ide o pravidelnú prevenciu počas celého života.

Katarína Kováčová, všeobecná lekárka

Očkovanie patrí k najväčším medicínskym úspechom v histórii ľudstva. Iba vďaka plošnej vakcinácii sme zo sveta úplne vymazali hrozby ako pravé kiahne a dostali pod kontrolu tetanus či záškrť.

Martin Venhart, predseda Slovenskej akadémie vied

Preočkovanie

Očkovanie proti tetanu v detstve nechráni v dospelosti.

Problém

Môže ho spôsobiť napríklad hrdzavý klinec.

Liek

Špeciálny liek na tetanus neexistuje.

Očkovanie

Kombinované vakcíny chránia pred všetkými tromi závažnými ochoreniami v jednom vpichu.

Tetanus nie je choroba minulosti. Baktéria, ktorá ho spôsobuje, je všade okolo nás. Ochorenie môže mať veľmi vážny priebeh a napriek modernej medicíne sa končí mnoho prípadov smrťou.

Ingrid Urbančíková, infektologička a epidemiologička z Ústavu epidemiológie **LF UPJŠ** Košice

FOTO: shutterstock, profimedia, tasr, archív

Autor: hud,